

SIKKERHETSDATABLAD

Latona sanitærrent

Revisjonsdato: 15.11.2017

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Latona sanitærrent
Produkttype	Surt rengjøringsmiddel
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	04.03.2016
Utgave nummer	3.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde

Bransjekoder i henhold til produktregisteret: Rengjøringsmiddel.

Anvendelser som frarådes

Ikke bruk sanitærrent i vasker, kummer o.l. som har syntetisk eller polerings belegg, som ikke tåler sterk avfetting. Dette produktet anbefales ikke for annen bruk enn det som er angitt over.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Produsent

Latona AS
Pb. 614 Torget
1833 Askim.

Telefon: +47 69882447

www.latona.no

post@latona.no

E-post

Utarbeidet av

Arne Mørkestøl

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC

Flam Liq 3; H226: Brannfarlige væsker.
Skin Irrit 2; H315: Irriterende for huden.
Eye Irrit 2; H319: Alvorlig øyeirritasjon.

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord

Advarsel

Faresetninger

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H315 Irriterer huden.
H226 Brannfarlig væske og damp.

Sikkerhetssetninger

Generelle

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forebygging

P280 Benytt vernehansker/ verneklær/ vernebriller/ ansiktsskjerm.

SIKKERHETS DATABLAD

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 15.11.2017

Tiltak P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.
P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks; Skyll/dusj huden med vann.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.
P332 Ved hudirritasjon: Kontakt lege om plagene vedvarer.
P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
P362+P364 Alle tilsølte klær tas av, og vaskes før de brukes på nytt.

Disponering P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.

2.3 Andre farer

Kjemikaliet tilfredsstillere ikke kriteriene for PBT (persistente (langsomt nedbrytbare), bioakkumulerende (lagres i levende vev) og toksiske (giftige)) eller vPvB (svært persistente og svært bioakkumulerende) i samsvar med REACH vedlegg XIII.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Fosforsyre ... %	Reach nr: 01-2119485924-24 Ec/Nlp nr: 231-633-2 Cas nr: 7664-38-2 Index nr: 015-011-00-6	Skin Corr 1B; H314	B	10-30
Propan- 2- ol	Ec/Nlp nr: 200-661-7 Cas nr: 67-63-0 Index nr: 603-117-00-0	Flam Liq 2; H225 Eye Irrit 2; H319 STOT SE 3; H336		5-10

Tegnforklaring

Flam Liq 2: Brannfarlige væsker.
Eye Irrit 2: Alvorlig øyeirritasjon.
Skin Corr 1B: Etsende for huden.
STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering.
Forklaring til relevante faresetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.
Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.

Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I stofflisten har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent.

Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I del 3 har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent.

Innholdsstoffer i henhold til forordning (EF) 648/2004 om vaske- og rengjøringsmidler:
<virkestoff (mer enn 0,2%)> <velg mellom < 5%, 5-15 %, 15-30 %, > 30% >. Alle konsentrasjoner er angitt som vektprosent med unntak for gasser.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Sørg for frie luftveier.

Hudkontakt

Ta av tilsølte klær og sko. Vask med mye såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.

Øyekontakt

Viktig: Skyll snarest med vann i minst 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser. Får man produktet i øyene, skyll med mye vann.

Svelging

Skyll munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet). Gi noe å drikke, for eksempel

SIKKERHETS DATABLAD

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 15.11.2017

vann, melk, saft. Ikke fremkall brekninger. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Irriterer huden.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet om det er tilgjengelig.

Annen informasjon

Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

AVSNITT 5: BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukningsmidler

Vanntåke, skum, CO2 og pulver.
Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegne slukningsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukningsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom. Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Beholdere med oppsamlet materiale skal merkes nøye med korrekt innhold. Hold mennesker og dyr unna det forurensete området. Bruk egnede verneklær. Holdes vekk fra antenneschilder - Røyking forbudt.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Hindre sølet i å nå vannveier, kloakk, kjellere eller trange rom.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Forhindre gnistdannelse som følge av statisk elektrisitet. Oppbevares adskilt fra tennkilder (inkludert statiske utladninger). Vurder om gnistsikkert verktøy skal benyttes. Bruk elektrisk materiell/ ventilasjonsmateriell/ belyningsmateriell som er eksplosjonsikkert. Bruk egnede vernehansker. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Unngå innhalering av damper. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Beholder holdes tett lukket. Emballasjen skal holdes tett lukket. Oppbevares utilgjengelig for barn. Bør oppbevares stående og i originalemballasje. Lagres frostfritt over 0 °C.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

n/a

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Fosforsyre ... %	231-633-2	7664-38-2	1						2013
Propan- 2- ol	200-661-7	67-63-0	245	100					2013

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

SIKKERHETS DATABLAD

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 15.11.2017

Åndedrettsvern	Åndedrettsutstyr er normalt ikke nødvendig hvor det er tilstrekkelig naturlig ventilasjon eller punktavsug. Den europeiske standardiseringskommiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger. Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.
Øyevern	Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.
Håndvern	Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVC med AQL < 1,5 i henhold til standard EN 374-2 anbefales. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.
Annen informasjon	Det er god industriell hygieneprosedyre å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker e. l. som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskremer kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Viskøs væske
Farge	gulaktig
Lukt	Parfyme
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	4
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	n/a
Flammepunkt	38 °C
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damp tetthet	n/a
Relativ tetthet	1,11 g/cm ³
Løselighet(er)	vann
Løselighet i vann	ubegrenset
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantenningsstemperatur	n/a
Nedbrytningstemperatur	n/a
Viskositet	n/a
Eksplosjonsegenskaper	n/a
Oksidasjonsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	n/a
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	n/a
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antenneskilder. Unngå kontakt med inkompatible materialer.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå sterkt oksiderende stoffer.

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.6d lisensert til Latona A/S

SIKKERHETSDATABLAD

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 15.11.2017

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter n/a

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Irriterer huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Alvorlig irritasjon av øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
LD50 Oral (g/kg)	1,53
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoksikologisk effekt.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Forventes å nedbrytes raskt, og er "lett bionedbrytbar" i henhold til OECD-retningslinjer.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet tilfredsstiller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med REACH vedlegg XIII. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	n/a

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallsgrupper	. EAL: *07 02 04 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter. EAL: *06 01 04 fosforsyre og fosforholdige syrer. EAL: *20 01 29 rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet. EAL: *12 03 01 vandige rengjøringsvæsker. EAL: 20 01 30 andre rengjøringsmidler enn dem nevnt i 20 01 29.
Emballasje	EAL: 15 01 02 emballasje av plast. EAL: 15 02 02 Forurenset filler og lignende. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet. Unngå hudkontakt.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
ADR/RID begrensede mengder	nei
IMDG klasse	nei
IATA klasse	nei
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.6d lisensert til Latona A/S

SIKKERHETSATABLAD

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 15.11.2017

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

n/a

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke farlig gods i henhold til transportregelverket.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskiilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

KOMMISSJONSFORORDNING (EU) 2015/1221 av 24. juli 2015 (ATP7).
FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).
Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.
KOMMISSJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).
Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).
ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2015.
Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008).
ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.
FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).
Ex-ECB databasen.
EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler.
Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

Deklarasjons-nr

312532

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Leverandøren har ikke gjennomført en vurdering av kjemikaliesikkerhet (eksponeringsscenario) for stoffet eller stoffblandingen. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens

H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
- Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA (2007).
- Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008).
- Norsk stoffliste (Statens forurensningstilsyn, olje og energidepartementet, direktoratet for arbeidstilsynet, direktoratet for brann og eksplosjonsvern, 2005).
- Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (miljøverndepartementet, Arbeids og administrasjonsdepartementet, 2005).

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).
EAL - Den europeiske avfallslisten.
AQL - Acceptance Quality Level (Akseptabelt kvalitetsnivå definerer antall % defekte komponenter som anses akseptabelt).

Første gang utgitt

15.03.2012

Utskriftsdato

15.11.2017

Annen informasjon

Revidert og kvalitetssikret av:
Sensor Chemcontrol AS
Storgata 30
3611 Kongsberg

SIKKERHETSDATBLAD

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 15.11.2017

Norge
Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETSDATBLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---